

VALLETTA - MALTA

SASTANAK NA VRHU MINISTARA ENERGETIKE MED 9

18. svibnja 2023.

ZAJEDNIČKA IZJAVA

Mi, EU Med zemlje Hrvatska, Cipar, Francuska, Grčka, Italija, Malta, Portugal, Slovenija i Španjolska okupili smo se povodom prvog sastanka na vrhu ministara energetike južnih zemalja Europske unije MED 9 održanog 18. svibnja 2023. na Malti. Ovime potvrđujemo svoju predanost osiguravanju kontinuiranih napora za poboljšanje energetske sigurnosti, cjenovne pristupačnosti energije i ubrzanju prijelaza na obnovljivu energiju. To je u skladu sa zajedničkim ciljem klimatske neutralnosti Europske unije (EU) koji treba ostvariti do 2050.

Osim izazova koji postoje u mediteranskoj regiji, odlučni smo djelovati kao regija na razvijanju čistih, sigurnih i diverzificiranih izvora energije u cijeloj regiji.

Pored ove izjave, nastojimo:

1. Uspostaviti zajedničku platformu za dijalog kako bi osigurali da su energetska pitanja i dalje prioritet ojačanog okvira mediteranske suradnje u nastojanju da se postupno ukine korištenje fosilnih goriva.
2. Dati prednost ulaganjima u uvođenje rješenja vezanih za obnovljivu energiju, kao što su odobalni obnovljivi sustavi i solarni fotonaponski sustavi za proizvodnju energije, proizvodnja i prijevoz obnovljivog vodika i rješenja za skladištenje energije.
3. Ubrzati uspostavu energetske interkonekcije unutar EU-a, uključujući države članice/regije na perifernom dijelu EU-a, kako bi se postiglo unutarnje energetske tržište EU-a.
4. Istražiti i ocijeniti interkonekcije između južnoeuropskih zemalja EU-a i mediteranskih zemalja izvan EU-a u cilju razmjene zelenih izvora energije, posebno opskrbe obnovljivom energijom.
5. Promicati zajedničko financiranje prekograničnih projekata putem dostupnih programa financiranja EU-a i poticati daljnju dodjelu proračunskih sredstava za takve inicijative.
6. Unaprijediti suradnju među zemljama u mediteranskoj regiji kako bi ona postala središte zelenih energetske koridora kroz čvorišta diljem južne regije.

S obzirom na navedeno, sporazumjeli smo se surađivati u potvrđivanju Sredozemlja kao središta zelene energije, posebno obnovljive energije. Aktivno ćemo istraživati načine za razvoj suradnje sa Sjevernom Afrikom u rješavanju izazova energetske tranzicije i pronalaženju rješenja za istu, uključujući suradnju u proizvodnji, skladištenju i prijevozu/trgovanju zelenom energijom.

Zemlje u mediteranskoj regiji imaju sposobnost proizvodnje obnovljive energije iz vjetra i sunca. Zajedno sa potrebnim međusobno povezanim infrastrukturama, regija ima potencijal za izvoz zelene energije poput obnovljivih izvora u druga područja, poput ostalih EU partnera, uključujući sjevernu Afriku.

Tim se potencijalom otvara konkretna mogućnost za ubrzanje prijelaza Europe na čistu energiju uz istodobno osiguravanje sigurnost opskrbe energijom. Tom vizijom stvorit će se i prilike za ulaganja, otvaranje novih radnih mjesta i gospodarski rast u regiji.

Daljnji koraci

Zemlje Med 9 iščekuju jačanje suradnje i suglasne su:

- Pozvati Europsku komisiju da izradi sveobuhvatno izvješće kako bi proučila i istražila potencijal sredozemne regije da postane koridor za prijenos zelene energije između zemalja koje nisu članice EU-a i EU zemalja.
- Pozvati Europsku komisiju da istraži mogućnosti za dodatno financiranje interkonekcija između mediteranskih zemalja EU-a i zemalja izvan EU-a, posebno sa zemljama u kojima se stvaraju ti zeleni energetske koridori.
- Utvrditi odgovarajuću upravljačku strukturu za osnivanje upravljačkog odbora uz sudjelovanje zemalja Med 9 kako bi se utvrdio program rada za postizanje tih ciljeva. On će poslužiti kao platforma za ostvarivanje punog potencijala sredozemne regije u energetske tranziciji. Odbor će uključivati predstavnike na visokoj razini uz potporu tehničkih i znanstvenih stručnjaka.
- Koordinirati napore prema ubrzanju prekograničnog dopuštenja prijenosa i odobalne infrastrukture u regiji.
- Osigurati da nijedna od zemalja Med 9 ne bude izostavljena iz prilika za takva zelena ulaganja.

IZJAVA S MALTE

O

MEDITERANSKOJ REGIJI KAO SREDIŠTU KORIDORA ZELENE ENERGIJE

ZA UBRZAVANJE NAPORA EU-A ZA DEKARBONIZIRANU ENERGETSKI NEOVISNU BUDUĆNOST

Potpisano u Valletti, Malta 18. svibnja 2023.

Ministar gospodarstva i održivog
razvoja Republike Hrvatske

Ministar energetike,
trgovine i industrije Republike
Cipra

Ministrica za energetske tranziciju
Francuske Republike

Davor Filipović

George Papanastasiou

Agnès Pannier-Runacher

Glavna tajnica za energetiku i
mineralne resurse u Ministarstvu
okoliša i energetike Helenske
Republike

Veleposlanik Talijanske Republike
na Malti

Ministrica okoliša,
energetike i
poduzetništva Republike
Malte

Alexandra Sdoukou

Fabrizio Romano
u ime
Gilberta Pichetta Fratina
Ministra okoliša i energetske
sigurnosti
Talijanske Republike

Miriam Dalli

Državna tajnica za energetiku i klimu
Portugalske Republike

Ministar okoliša, klime i energetike
Republike Slovenije

Potpredsjednica
Vlade i ministrica za ekološku
tranziciju i demografski izazov
Španjolske

Ana Fontoura Gouveia

Bojan Kumer

Marie Teresa Ribera Rodríguez